МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ”Я УКРАЇНИ
Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

на методичній нараді
кафедри фтизіатрії з курсом
клінічної алергології та імунології

зав. кафедри доцент ЗВО
Людмила КУЛИК

„29” серпня 2025р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗАУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Навчальна дисципліна	Фтизіатрія
Тема заняття	Диференційна діагностика виявлення пост вакцинної та інфекційної алергії при проведенні туберкулінових проб.
Курс	4-й
Факультет	Медичний

Вінниця – 2025

1. Актуальність теми

В Україні зберігається напружена епідеміологічна ситуація щодо туберкульозу. Захворюваність та поширеність цього захворювання впродовж багатьох років залишається на високому рівні.
В таких умовах неможливо очікувати зменшення дитячого населення мікобактеріями туберкульозу (стану при якому в організмі персистують МБТ, але відсутні клініко-рентгенологічні прояви локального туберкульозу). Таким чином, рання діагностика латентної туберкульозної інфекції зі своєчасним і обгрунтованим призначенням хіміопрофілактики дає можливість запобігти розвиткові локальних форм туберкульозу серед дитячого населення.

2. Навчальні цілі:

Студент повинен навчитися діагностувати туберкульозну інфекцію на ранніх етапах.

Студенти повинні самостійно:

1. Засвоїти поняття про приховану туберкульозну інфекцію.
2. Вміти оцінити результати туберкулінової проби Манту з 2 ТО.
3. Знати від чого залежить інтенсивність туберкулінової проби.
4. Навчитися особливостям проведення внутрішньо шкірної проби з рекомбінантним туберкульозним алергеном.
5. Вміти оцінити динаміку туберкульозного процесу.
6. Ознайомитись з методами диференційованих підходів щодо превентивного лікування.

3. Базові знання, вміння, навички, необхідні для вивчення теми.

Назви попередніх дисциплін	Отримані навики
1. Анатомія людини	Загальний план будови легень. Будова повітроносних шляхів.
2. Патологічна фізіологія	Типи алергічних реакцій.
3. Патологічна анатомія	Туберкульоз інфекційних захворювань. Етіологія і патогенез.
4.Мікробіологія, вірусологія та алерголоогія	Вчення про інфекційний процес. Види мікобактерій. Імунологічні зміни в організмі при туберкульозній інфекції.

4. Завдання для позаудиторної підготовки

4.1. Перелік основних термінів, параметрів, характеристик, які повинен засвоїти студент при підготовці до заняття:

Термін	Визначення
1. Туберкульоз	Інфекційне, соціальне, специфічне та хронічне захворювання.
2. Шляхи інфікування	Аерогенний, аліментарний.
3. Туберкулін	Продукт життєдіяльності мікобактерій.
4. АТР	Алерген туберкульозний рекомбінантний.

4. 2.Теоретичні питання до заняття:

1. Що таке латентний мікробізм.
2. Які види знаєте типу туберкуліну.
3. Що таке інфекційна алергія?
4. Що таке пост вакцинна алергія?
5. Цілі проведення туберкулінової проби Манту з 2 ТО.
6. Характеристика алергену туберкульозного рекомбінантного (АТР).
7. Яка специфічність тесту з АТР.
8. Які основні препарати застосовують для проведення хіміопрофілактики.
9. Вміти виписати рецепти протитуберкульозних препаратів.

10. Рекомендації щодо проведення превентальної хіміотерапії у дітей з урахуванням результатів внутрішньо шкірних тестів для діагностики туберкульозу.
11. Покази для проведення превентальної хіміотерапії.
12. Облік та інтерпретація результатів з АТР.
13. Техніка проведення проби з АТР і його характеристика.

5. Література

Основна:

1. Фтизіатрія : підручник / В. І. Петренко, Л. Д. Тодоріко, Л. А. Грищук та ін.; за ред. В. І. Петренка. – Київ : Медицина, 2015. – 471 с.
2. Phthisiology: textbook (III—IV a. l.) / V.I. Petrenko, O.K. Asmolov, M.G. Boyko et al.; edited by V.I. Petrenko. — 2nd edition. – Kiev, 2018. – 416 p.

Допоміжна:

1. Наказ МОЗ України від 25.02.2020 № 530 «Про затвердження стандартів охорони здоров'я при туберкульозі».
2. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 1: Профілактика — профілактичне лікування туберкульозу (2020, технічний переклад)/EN
3. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 3: Встановлення діагнозу — швидка діагностика для виявлення туберкульозу (2020)/EN
4. Профілактика туберкульозу. Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів ВНМЗ IV рівня акредитації та лікарів / В.І. Петренко, М.Г. Долинська, А.В. Александрін, В.В. Петренко — К.: 2Print, 2017. — 88 с. — режим доступу: http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/prophilaktica.pdf
5. Фтизіатрія у схемах, таблицях та рисунках : навч.-метод. посібник / О. С. Шевченко, О. І. Чопорова, С. Л. Матвєєва та ін. – Харків : ХНМУ, 2016. – 176 с. - режим доступу: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/13331/1/Шевченко%20Пособие%20укр%20A4.pdf
6. Лабораторна діагностика туберкульозної інфекції: навчальний посібник / Ю.І. Фещенко, О.А. Журило, А.І. Барбова. - Київ: Медицина, 2019. – 304 с.
7. Стратегічні напрями розвитку лабораторної діагностики туберкульозу в Україні : методичний посібник / Ю.І. Фещенко [та ін.] ; Нац. ін-т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України. - Київ : Медицина, 2017. - 118 с. : табл., іл. - Бібліогр.: с. 93-95.

Методичні рекомендації підготувала ас. ЗВО к.м.н. Литвинюк Оксана

Методичні рекомендації переглянуті та затверджені на засіданні кафедри

“ 29 ” 08 ” 2025р. Протокол № 1